

BOGUMIL HRABAK 1927–2010.

Akademik Bogumil Hrabak, priznati srpski historičar, preminuo je u 83. godini u Beogradu.

Hrabak je rođen 1927. godine u Zrenjaninu, a osnovnu i srednju školu završio je u rodnom gradu i Senti. U oktobru 1941. bio je saslušan u zloglasnoj Krajskomandi zbog male demonstracije protiv Hitlerove slike u razredu. Samo zahvaljujući okolnosti da je krajskomandant bio profesor iz Osijeka, grupa od 7 učenika nije internirana u „Žutu“ kuću u Segedinu. Tokom 1944. aktivno se uključio u partizanski pokret služeći u Vojnoj komandi za Banat, Bačku i Baranju, a zatim je postao borac XVI vojvođanske divizije. Demobilisan je u Brčkom 1945.

Istoriju je diplomirao na Filozofskom fakultetu u Beogradu 1951. kao student generacije sa prosekom 9,90. Tokom studija je počeo da objavljuje radove i učestvuje na naučnim i stručnim skupovima. Građu je prikupljao u arhivima Dubrovnika, Zadra, Rijeke, Kotora, Venecije, Istambula, Pariza i Beča.

Radio je u više instituta u Beogradu (Vojnoistorijski institut, Institut društvenih nauka), kao i sekretar Saveznog saveta za humanističke i društvene nauke. Za rad u Saveznom savetu je nagrađen Ordenom rada sa zlatnim vencem. Iz Beograda odlazi 1957. u Sarajevo gde je i doktorirao. U Prištini je utemeljio Odeljenje za istoriju na Filozofskom fakultetu, kojim je rukovodio osam godina. U Prištini je osnovao i Naučno društvo Kosova, a 1978. godine potvrđen je za redovnog člana Akademije nauka i umetnosti Kosova. Bio je mentor ili predsednik komisije na tridesetak odbrana doktorskih disertacija i na nešto više odbrana magistarskih teza.

Naredne godine prelazi na rad u Novi Sad, gde je ostao do penzionisanja 1993. predavajući Opštu istoriju srednjeg veka. Po odlasku u penziju honorarno je predavao u Nikšiću i Banjaluci.

Bio je član Matične komisije prilikom reosnivanja Vojvođanske akademije nauka i umetnosti u leto 2004. Istovremeno, bio je i donator VANU, ali ne samo VANU već i Filozofskog fakulteta u Banjaluci. Zahvaljujući njegovim privatnim sredstvima, osnovan je „Fond akademika Bogumila Hrabaka za objavljivanje doktorskih disertacija“ u VANU koji svake godine objavljuje jednu ili dve doktorske disertacije koje tematski moraju da budu vezane za prošlost Vojvodine i Srbije. Do sada je

sredstvima Fonda objavljeno pet disertacija. U Novom Sadu je 2007. održan međunarodni naučni skup „Panonija–Balkan–Sredozemlje“ kojim je obeleženo 80 godina života i 60 godina bavljenja naučnim radom akademika Hrabaka a čiji je organizator bila VANU. Sa skupa je objavljen i zbornik radova pod istim imenom.

Autor je više od 700 članaka i 40 knjiga i učesnik velikog broja naučnih skupova u zemlji i u inostranstvu. Najviše se bavio istorijom privrednih odnosa što u našoj istorijskoj nauci predstavlja pravu retkost. Zahvaljujući izgrađenom kritičkom odnosu prema izvorima, njegove se studije i radovi odlikuju objektivnošću i predstavljaju nezaobilaznu literaturu za proučavanje prošlosti Vojvodine, Srbije, Crne Gore, Kosova i Metohije i Bosne i Hercegovine.

Bogumil Hrabak je sahranjen u Novom Bečeju 14. Decembra 2010.

Slava mu i hvala!

Mr Uglješa Belić